

LATVIJAS REPUBLIKA
VALKAS NOVADA DOME

Reģ.Nr.90009114839, Norēķinu konts LV16UNLA0050014283134 A/S "SEB BANKA" Smiltenes filiāle kods UNLALV2X
Semināra iela 9, Valka, Valkas novads, LV-4701; tālr.64722238, fakss-64707493, E-pasts: novads@valka.lv

NOTEIKUMI

Valkā

2016.gada 29.septembra

Nr.6

APSTIPRINĀTI
ar Valkas novada domes
2016.gada 29.septembra sēdes lēmumu
(protokols Nr.12, 23.§)

**“Par kārtību, kādā nosaka latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumu veikšanu
ar latvāni invadētajās pašvaldībai piederošajās vai piekrītošajās,
iznomātajās zemes vienībās Valkas novadā”**

*Izdoti saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām”
21.panta pirmās daļas 14.punkta
a) apakšpunkta, un 41.panta pirmās daļas 2.apakšpunktu,
Ministru kabineta 2008.gada 14.jūlija noteikumu Nr.559
“Invazīvo augu sugas – Sosnovska latvāņa –
izplatības ierobežošanas noteikumi” 10.punktu*

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Metodika nosaka kārtību, kāda tiek noteikta Sosnovska latvāņa (*Heracleum sosnowskyi* Manden.) izplatības ierobežošanas pasākumu veikšana, iesakot latvāņu apkarošanas pasākumā izmantot šo noteikumu Pielikumā noteiktās metodes.
- 1.2. Attīstības un plānošanas nodaļas pārstāvji apseko ar latvāni invadēto zemes vienību (turpmāk tekstā zemes vienība), kas ir norādīta zemes nomnieka iesniegumā un sagatavo priekšlikumu izskatīšanai Zemes komisijā.
- 1.3. Zemes komisija izskata jautājumu par Valkas novada domes 2016.gada 31.marta Saistošo noteikumu Nr.7 “Par pašvaldības zemes nomu Valkas novadā 2.6. punktu piemērošanu, ja zemes vienībā ar latvāni invadētā vienlaidus platība ir lielāka par 0,1 ha, kurā aug vismaz 20 (divdesmit) otra gada vai vecāki latvāņi, un kurā regulāri tiek veikti latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumi un netiek pieļauta latvāņu izziedēšana.

2. 2016.gada 31.marta Saistošo noteikumu Nr.7 “Par pašvaldības zemes nomu Valkas novadā” 2.6.punkts tiek piemērots:

- 2.1. ja zemes vienībā tiek veikti latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumi;
- 2.2. Zemes vienībā netika konstatēts neviens noziedējis, sēklu izsējis (ziedkopa bez sēklām) esošs latvānis. Viena no apkarošanas metodēm ir sēklu savākšana ar visu ziedkopu, pirms tās ir nogatavojušās un izsējušās.

3. Latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumu veikšanas novērtējums

- 3.1. Attīstības un plānošanas nodaļas pārstāvji (vismaz divu personu sastāvā) kopā ar attiecīga pagasta pārvaldes vadītāju (turpmāk tekstā - apsekošanas komisija), līdz kārtējā gada 20. maijam veic zemes vienības pirmreizēju apsekošanu, pieaicinot zemes nomnieku, lai konstatētu vai zemes vienība ir invadēta ar vismaz 20 (divdesmit) otra gada vai vecākiem latvāņiem vairāk nekā 0,1 ha lielā vienlaidus platībā.
- 3.2. Apsekošanas komisija 2 (divas) reizes atkārtoti platības apseko no 15. augusta līdz 31. augustam veic zemes vienības apsekošanu, lai konstatētu – ir/nav veikti latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumi.
- 3.3. Apsekošanu var veikt bez zemes nomnieka klātbūtnes, iepriekš informējot nomnieku par plānotajiem apsekošanas laikiem.
- 3.4. Zemes vienības novērtējuma pamatā ir teritorijas vizuālā apsekošana.
- 3.5. Apsekošanu veic dabā, ejot pa izvēlēto maršrutu – šķērsojot zemes vienību pa divām diagonālēm.

3.6. Apsekošanas rezultāti tiek fiksēti fotogrāfijās, kartē un ar latvāni invadētās zemes vienības novērtējuma protokolā: zemes vienībā ir veikti/nav veikti latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumi, zemes vienībā ir/nav konstatēts ziedošs latvānis vai latvānis ar ziedkopu sēklu gatavošanas vai nogatavojušos sēklu stadijā.

4. Lēmuma pieņemšana par latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumu veikšanu

4.1. Līdz kārtējā gada 1.decembrim Apsekošanas komisija sniedz atzinumu, atbilstoši ar latvāni invadētās zemes vienības novērtējuma protokola rezultātiem, Zemes komisijai lēmuma sagatavošanai.

Valkas novada domes priekšsēdētājs

V.A.Krauklis

Latvāņu ierobežošana. Ar ko sāksim?

Teritorijas tiesiskajiem valdītājiem VAAD ir jāiesniedz informācija par teritoriju un metodēm, kā ierobežos latvāņus. Tā ir vienreizēja informācija. Elektroniskā versija, kur zemes valdītājs veidlapu var nosūtīt, ir izmantojama interneta vietne: vaad > sākums > pakalpojumi > invazīvās augu sugas.

Latvāņu iznīcināšanās metodes (saskaņā ar 14.07.2008. MK noteikumiem Nr.559 "Invazīvo augu sugu – Sosnovska latvāņa – izplatības ierobežošanas noteikumi"):

1. Mehāniskā ierobežošana: ziedu čemuru nogriešana, centrālo rozešu izduršana, noklāšana ar melno plēvi vai mulču, nopļaušana ar tehniku, optimāla augsnes apstrāde.
2. Bioloģiskā: Izmanto noganīšanas metodi – liellopi un aitas.
3. Ķīmiskā: Izmanto Latvijas Republikas augu aizsardzības līdzekļu reģistrā iekļautas līdzekļus, kuru sastāvā ir darbīgā viela glifosāts.
4. Kombinētā: Dažādu bioloģisko, mehānisko un ķīmisko metožu un paņēmienu kombinācijas, arī nosēšanas ar zaļmēslojumu augiem un citiem kultūraugiem.

Jaunākās pētījumu metodes latvāņu ierobežošanā Latvijā:

Privātās izglītības iestādes SIA "Integrētās Audzēšanas Skola" pārstāvji nodarbojas ar latvāņa ierobežošanas metožu pētniecību Latvijas apstākļos. Šā gada sākumā, viņi iepazīstināja ar iegūtajiem rezultātiem un secinājumiem:

- Latvāņu pļaušana ir **efektīva**, ja no maija mēneša līdz oktobra mēnesim pļauj **ar regularitāti 1reizi nedēļā**.
- Latvāņa ziedu rozešu izgriešana un to savākšana – atzīstams kā viens no efektīvākajiem un grūti paveicamajiem darbiem. Latvijas apstākļos tas ir starp 5. jūliju un 5. augustu. **Galvenā metode ūdensteču aizsargjoslās, kurās aizliegts lietot augu aizsardzības līdzekļus.**
- Selektīvā iedarbības herbicīdu izmantošana (Nuance 75 WG, Logrāns 20 d.g. un Accurate 200WG). Miglošanu jāveic 1 reizi veģetācijas periodā, kur augi to uzņem caur lapām un nedaudz caur saknēm. Miglošanai ir pieci lietošanas veidi:

>pavasārī latvāņiem dīgstot (māllēpju ziedēšanas laikā);

>atsākoties veģetācijai, kad latvāņu rozešu lielums ir 20 cm;

>vasarā pēc nopļaušanas, kad latvāņi ataug un rozetes ir diametrā 20-25 cm;

>latvāņu centrālo dzinumu ziedēšanas laikā, kamēr vēl nav izveidojušās sēklas vai

>atsevišķi augošu latvāņu rozetes.

Izmantojot herbicīdus stingri jāievēro darba drošība, jābūt atļaujai (tiesības lietot saskaņā ar 01.06.2013. MK noteikumiem Nr. 147) iegādāties augu aizsardzības līdzekļus, jāievēro klimatiskie apstākļi, miglošanas tehnoloģija, klimatiskie apstākļi un latvāņu veģetācijas fāzes.

- Bioloģiskā metode ir galvenā latvāņu apkarošanā, kur ir dabīgā augu daudzveidības konkurence. Individuālās konsultācijas sniedz SIA "Integrētās Audzēšanas Skola"- mājas lapa: www.ias.lv, e-pasts: info@iaskola.lv, +371 67553596.